

Mindig van választás

A pályorientáció rendszerének tartalmi és módszertani fejlesztése - TÁMOP 2.2.2.

Áttekintés a pályorientáció témakörében megjelent bibliográfiáról (1998-2009)

Befektetés a jövőbe

Új Magyarország
FEJLESZTÉSI TERV

Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet

**Áttekintés a pályorientáció témakörében
megjelent bibliográfiáról
1998-2009**

2010

TARTALOMJEGYZÉK

ÁTTEKINTÉS	3
FOLYÓIRATCIKKEK BIBLIOGRÁFIÁJA	14
FELSŐOKTATÁSBAN FELHASZNÁLHATÓ IRODALOM	31
FELSŐOKTATÁSBAN, MINT TANANYAG MEGJELENT KÖNYVEK ANNOTÁLT BIBLIOGRÁFIÁJA	34
KÖZÉPFOKÚ OKTATÁSBAN FELHASZNÁLHATÓ IRODALOM	43
ELEKTRONIKUS KÖNYVTÁR	45

Áttekintés a pályaeorientáció témakörében megjelent bibliográfiáról

Összeállítottuk a pályaeorientáció témaköréhez kapcsolódó bibliográfiát, amely 219 könyvet, ill. tankönyvet tartalmaz, valamint 204 cikket. A munkánkhoz felhasználtuk az ELTE (Kiss István) által összeállított anyagot. A bibliográfiai adatok közül kiemeljük Gillemotné Tóth Mária: Magyar nyelvű pályaválasztási irodalom: Bibliográfia 1960-1993 Budapest: Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészstudományi Kar, 1995 (Kézirat) anyagát, amely 2508 címléírást tartalmaz. A Gillemonti által szerkesztett irodalomjegyzék 33 évet fog át.

Az 1. számú melléklet, mely összesen 423 címléírást tartalmaz 1988 és 2009 között megjelent művekről, 21 évet ölel fel. Ebből 1988 és 1993 között megjelent művek mindkét bibliográfiában szerepelhetnek. Az adott időszakra vonatkozó összehasonlító elemzésünk alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy azonos szócikk a könyvek között 6 db szerepel, ami a könyv bibliográfiának 2,5%-a. A folyóiratcikknél az átfedés valamivel nagyobb 10 db, azaz 5 %.

Az általunk elkészített bibliográfia könyvtárazásban megszokott módon szócikkekre fókuszált, így csak a pályaválasztás, pályaeorientáció és az életpálya építés témakörébe gyűjtöttük össze a műveket.

Különbség a megelőző korról szóló bibliográfia és a jelenlegi összeállítás között, ahogy lényegesen több érintkező területet ölel fel Gillemotné féle anyag, ebből is kiemelkednek az egészségügy, munkaerő-gazdálkodás, a munkabér területei, valamint a pszichológia átfogó értelmezése és a deviancia megjelenése. Ennek az indoklásnak alapján nemcsak a hosszabb idő intervallum az oka a megelőző bibliográfia magasabb cikkszámának, hanem a kérdéskör szélesebb kontextusban történő helyezése.

Elemzésünk szerint az elmúlt évtizedekben mind a közgazdasági jellegű, mind a pszichológiai tartalmú szakirodalomból hiányzik a munka-pályaválasztás kérdésköre, nem szerepel a „tanácsadás” a kutatásokban sem. Ehhez kapcsolható a pszichológiai és pedagógiai doktori iskolák kurzus és témajegyzéke is. Azok a kutatásokra alapozott disszertációk, amelyek e témakörben készültek és készülnek, többnyire a pályaszocializációs folyamatok pedagógiai aspektusát elemzik, ezek közül is kiemelkedik a felsőoktatási területre vonatkozó kutatások magasabb száma. (ELTE, 2000-2001)

A szakirodalomból kiválasztottuk azokat az önálló műveket, amelyek az elmúlt 18 évben a felsőoktatásban, mint tananyag megjelent ezekről annotált bibliográfia is készült (3. sz. melléklet)

A bibliográfia felépítése mechanikus betűrendet követ. A szerkesztett művek a címszavak betűrendjében és a szerzők neve szerint alakul. A társszerzős művek az első szerző nevével találhatók meg.

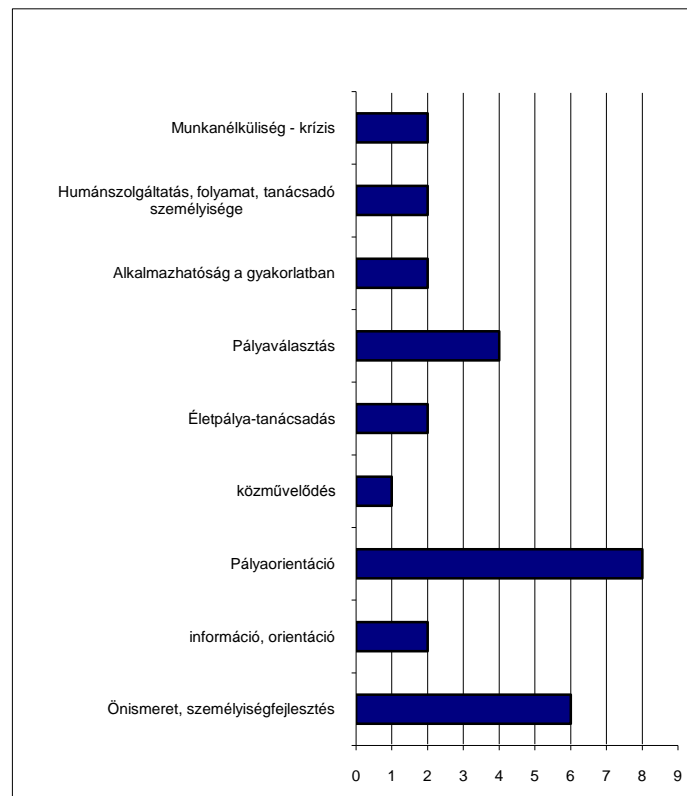
A bibliográfia anyaga a következő forrásokból származik:

- Pécs PTE elektronikus könyvtár
- ELTE PPK online könyvtár
- Nyugat Magyarországi Egyetem
- Szegedi Tudomány Egyetem
- Középfokú oktatásban felhasznált irodalom
- Felsőoktatásban felhasznált irodalom
- Szaktudás Kiadó
- Nemzeti Szakképzési Intézet
- Nemzeti Tankönyvkiadó
- ELTE PPK, BTK Kiadó
- GATE Tanárképző Intézet
- Kollégium Kft.
- Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó
- OKKER Kiadó
- Műszaki Könyvkiadó

A bibliográfiában nem szerepelnek „elérhetetlen” anyagok, ezzel is az elemzés céljait igyekeztük szolgálni. A publikációk az Országos Széchényi Könyvtárban, részben az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeumban, az ELTE Pedagógiai Pszichológia Kar Könyvtárában, valamint SZIE Pályatervezési és Tanárképző Intézet Könyvtárában megtalálhatóak.

A bibliográfia áttekintése alapján megállapítható, hogy a pályaeorientáció komplexitásának megfelelően széleskörű, amelyben jelentős részanyagot képvisel a pályapedagógiai terület. Az 1. ábra mutatja, hogy az átfogott időszak legjelentősebb publikációs hányadát az önismeret és a pályaeorientáció az iskolában c. témakör képviseli.

1. ábra

Publikációk megoszlása témakörök szerint (db)

A tartalmukat tekintve a művek sokszínűek, az életpálya tanácsadástól kezdve, a pályaválasztások és szelekción át a pályalélektanig minden megtalálható. Pályaválasztás, mint fogalom a 90-s évek elején dominál a könyvekben (Illyés Sándor – Ritoókné Ádám Magda: A nevelési és pályaválasztási tanácsadás pszichológiája, Mikes Zdenkóné: Pályaválasztási ismeretek). Pályaorientáció 1990-s évek végétől a 2000-s évek elejéig jelenik meg a szakirodalomban. Az élet- és pályatervezés, életpálya-építés, serdülők jövőtervezése egyértelműen a 2000-s évtől s azt követően szerepel a művekben.

Fontos felhívunk a figyelmet arra, hogy egy – egy fogalomváltáshoz három – öt év kell, ez jól látszik a pályaorientáció, mint fogalom szerepeltetésénél. A szakirodalomban korábban jelent meg a pályaorientáció, míg később 1995-ben elfogadott Nemzeti Alaptanterv törvényileg is bevezette a fogalmat. Ilyen fogalomváltási folyamatot látunk életpálya-építés megjelenésével, azonban a jelenleg érvényben lévő NAT nem használja ezt a fogalmat, így egyelőre megerősítést nem kapott. A szakképzésben is párhuzamosan használt fogalom a pályaorientáció és az életpálya-építés az áttekintésünk alapján.

A fogalomhasználat gyakorisága azt mutatja, hogy a jelenleg a pályorientáció az elfogadott a felsőoktatási tananyagokban.

Áttekinthetjük és csoportosíthatjuk a szakirodalmat aszerint is, hogy a pályorientáció témakörét érintőlegesen kezeli-e, vagy komplexitásában elemzi a munka. Az első csoportot az általános filozófiai kérdéseket tartalmazó szakirodalom alkotja: Barkó Endre: Információ és orientáció 2002., Heleszta Sándor: Művelődésszociológiai szöveggyűjtemény.

A második csoport a pályorientáció fogalmát komplexitásában kezeli. Az 1. számú táblázatban foglaltuk össze azokat a tartalmakat, amelyek e művekben a pályorientációhoz kapcsolódnak. Az első oszlop a témákat, témaköröket tartalmazza. A második oszlopban azokat a módszereket, amelyeket a felsőoktatási tankönyvek megismertetnek a hallgatókkal, tanárokkal. Bár a módszerek között átfedés is lehetséges, több mint 10 speciális, pályorientációs tevékenységhez kapcsolódó módszert különíthetünk el. A harmadik oszlopban, a tudományterületek cím alatt, azokat a területeket nevesítettük, amire a tankönyvek vonatkoznak. A negyedik oszlopban a célcsoportot, a képesítést adó intézmény sajátosságai szerint határoztuk meg.

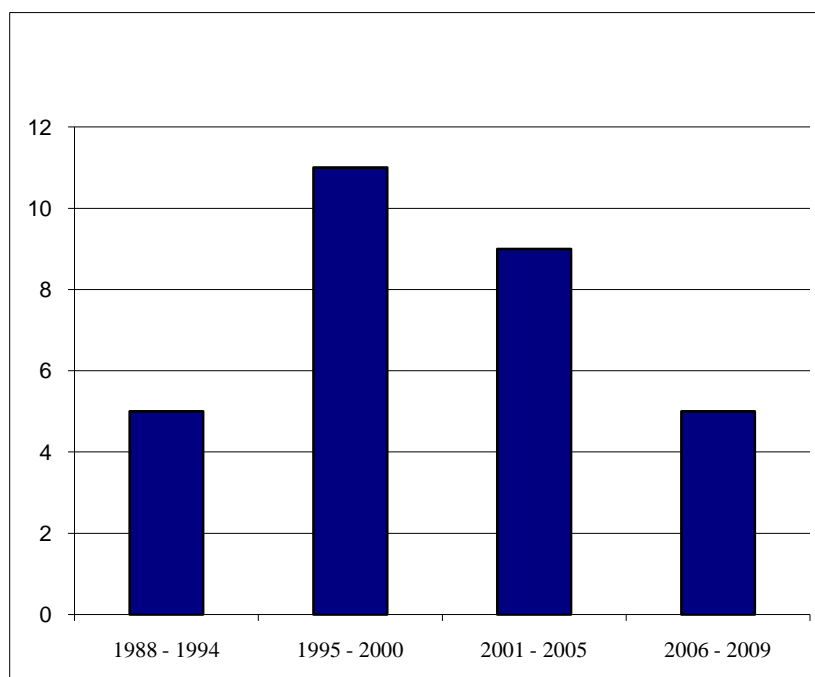
Pályaorientáció tartalmi összetevői

Tartalom - témakörök	Módszer	Tudományterület	Célcsoport
Önismeret, társadalom ismeret	feladat, teszt	Élet- és pályatervezés serdülőknek	Tanító, tanárjelöltek
információ, orientáció		Filozófia, tájékoztatás	Tanár
Értékközvetítés, munkanélküliség	Hatáselemzés	Pályaorientáció, pályaválasztás	Tanár
Piacorientált szakképzés		Életpálya-építés	Tanár
		Grafológia	Mindenkinek
Önismeret, reális pályakép	Oktatási segédanyag, kutatás	Neveléstudomány	Tanár
Jövő-orientáció	kérdőív	Serdülők jövőképe, versengés	tanár
Életpálya-tanácsadás	Kutatási beszámoló	Munkaerőpiac	tanácsadók
Tehetség gondozás,	Szociometria, esetleírás	Pályaorientáció	pszichológus
Pályaismeret	Tanítás, gyakorlat	Pályaválasztási feladatok	tanár
Tanári eredményesség	Személyiségfejlesztő csoportmódszerek, játék, családterápia	Tanácsadás pszichológiája, terápia	Pszichológus - tanár
Pályaválasztás, fejlődés	szöveggyűjtemény	Pályalélektan	pszichológus
Hazai és külföldi tanácsadás irányítása	elemzés	Pályaválasztás, munka-erőpiaci ismeretek	pszichológusok, pályaválasztási szakemberek
Szakma és iskolaválasztás		LLL, elektronikus tanulás	tanár
Személyiségfejlesztés, pályaorientáció	Elmélet, gyakorlat	Pályaválasztás, tanácsadás, szociálpszichológia	tanár
önismeret	Gyűjtemény, célzott beszélgetések	Pályafejlődési ismeretek	tanár
Pszichés erőforrások	40 évet átfogó longitudinális pályakövető vizsgálat	Pályafejlődés, krízis	pszichológus
Alkalmazhatóság a gyakorlatban	kézelemzés	kéz fizionómia	pályaválasztási tanácsadó
Érdeklődés, képesség, érték stb.	kérdőív	Önértékelő eljárások	Munkavállalási tanácsadó
Humánszolgáltatás, folyamat, tanácsadó személyisége	Gyakorlat - csoportfoglalkozás	Munka-pályatanácsadás	tanácsadó
Pályaorientációs tevékenység az iskolában	Számítógéppel támogatott orientáció, értékfeltáró	Tanácsadás sajátosságai	tanár
Munkanélküliség - krízis	Speciális kérdések	Felnőttkori életvezetés	pszichológus
Életvitel, technika, pályaorientáció	Tankönyv – iskola	Tanmenetjavaslat	tanár
Személyiség, attitűd	Gyakorlat – 10/18 évesek	Pszichológia, motiváció	tanár

A pedagógusoknak szóló könyvek tartalmukat tekintve: önismeretet, társadalomismertet, adott korcsoporthoz (serdülő) kapcsolódó vizsgálatokat, tanulási-, pályairányulási attitűdöket, iskolai motivációkat tartalmaz. Gyakorlati segítséget is kapnak a pedagógusok reális pályaképük kialakításához, hivatástudatuk elmélyítéséhez. A pszichológusoknak készült könyvek közül kiemelkednek azok a kiadványok, amelyek pályafejlődésről, pályalélektanról és a pályaválasztási tanácsadásról, nemcsak elméleti, hanem gyakorlati elemekről szólnak (Ritoókné Ádám Magda: Pályafejlődés, pályafejlődési tanácsadás. Egy negyven évet átfogó longitudinális pályakövető vizsgálat sajátosságai, Szerk.: Ritoókné Ádám Magda: A tanácsadás pszichológiája, szöveggyűjtemény).

A következő ábra a publikáció gyakoriságát mutatja az idő függvényében. Mint ahogy az ábrán jól látható, hogy a publikációs kedv 1994-s évek előtti szintre esett vissza a 2005 utáni években (2. ábra).

2. ábra

Publikációk száma évek függvényében

Az annotált bibliográfia tanulmányozása (4. sz. melléklet) során, a tartalom, módszertan, elmélet és célcsoport négyes egységét véve alapul az alábbi tendenciák rajzolódnak ki: a művek túlnyomó többségben pedagógusoknak nyújt segítséget a pályaaorientációs

munkához. Másodsorban pedig a pszichológusoknak. Jól tükröződik, hogy 1994 – 1997. között jelenik meg a tanácsadó szakemberekhez szóló szakirodalom.

Célcsoportok szerinti különbségtétel csak a korosztályi felosztásban jelenik meg (Gion János – Kovács Sándorné: Tanári kézikönyv az Életvitel, Technika, Háztartástan, Pályaorientáció tankönyvsorozathoz: 5 – 8. osztály, Tóth László: Pszichológiai módszerek a tanulók megismeréséhez, Jámbori Szilvia: Hogyan tervezik a serdülők a jövőjüket?). Egyetlen mű sem foglalkozik a hátrányos helyzetű fiatalok pályaorientációjával, csak érintőlegesen olvashatunk róla (A nevelés és pályaválasztási tanácsadás pszichológiája: Szemelvénygyűjtemény szerk.: Illyés Sándor és Ritoókné Ádám Magda), és inkább csak a kérdéskör pszichológiai elméleti megközelítéséről. Az ilyen (pl. Kenderfi Miklós: Hátrányos helyzetű fiatalok pályaegettségének fejlesztését célzó pályaorientációs csoportfoglalkozások tapasztalatai, Neveléstudományi Egyesület Kiskönyvtára 2009.) és az ehhez hasonló kiadványoknak nincs ISBN száma, így azokat csak nagyon meghatározott szakmai körökben használják. Pedig ilyen típusú kiadványokra a felsőoktatásban képződő leendő pályaválasztási tanácsadóknak (pedagógus, pszichológus, munkavállalási tanácsadó stb.) nagy szükségük lenne. Kimondhatjuk, hogy a bölcsész tudomány tárgykörében megjelent kiadványok nem fedik le a kapcsolódó területeket.

Az iskolai vagy a pályaorientáció gyakorlati oldaláról szemlélve a szakirodalom egynegyede célozza meg eme tudás elsajátítását. Hiányzik még a külföldi és a hazai gyakorlati összehasonlítása is. Esettanulmányokat a harminc műből csak két könyv tartalmaz.

Az annotált bibliográfiát tartalmazó irodalom közül számos átdolgozott és/vagy átdolgozatlan kiadást élt meg.

A bibliográfiában a legtermékenyebbek a pályapszichológusok. A teljes korszakot átfogja pályaválasztási és pedagógiai irodalmi munkásságával dr. Ritoók Pálné (6), a legtermékenyebb a tanácsadás témájában dr. Szilágyi Klára (5).

Módszertanilag találunk olyan kiadványokat, amelyek a pályaválasztást meghatározó tényezőkkel, serdülők jövőképétől, szüleik nevelési stílusáról, versengés iránti attitűdjéről, a pályaválasztási orientáció felméréséről szól. Elkülönül a szakirodalomban annak a

kérdésköre, hogy ez egy pályaválasztási, pályaorientáció szaktudást igénylő munkafolyamat-e vagy sem.

Olvashatunk olyan irodalmat, amely pályairányulás felmérését, tehetséggondozást célozza meg a pályaorientáció szemléletével szemben. Olvashatjuk azt is, hogy a pályaorientáció elméleti kategória egy olyan támogató folyamat, amely az egyént segíti az életpályán való sikeres előrehaladásában.

Nincsenek egységes fogalmak. Egy könyvben megtalálhatjuk a tehetséggondozást, a pályaorientáció felmérését és a pályaválasztási tanácsadást is, valamint olvashatunk pályaválasztási információkról, ismeretekről, életpálya építésről, tervezésről.

A pályaorientációs szakterület kérdéskörének kibővítéséül a felnőttkori életvezetési és pályakrizisekkel (pl. munkanélküliség létrejötte és hatása) is foglalkoznak egyes művek. A munka-pályatanácsadás, mint humán szolgáltatás is helyet kap, módszertanilag olvashatunk nemcsak pszichológiai, hanem szociológiai elméletekről is. A könyvekről általánosságban elmondható, hogy nem fedik le a pályaorientáció tartalmát, a szerzők kevésbé hivatkoznak egymásra, inkább külföldi szakirodalmat idéznek.

Módszertanilag a pedagógusoknak oktatási kézikönyv, és olyan jegyzet is megjelenik a palettán, amely pszichológiai előképzettség nélkül használható pályairányulás felmérésre. Az annotált bibliográfiában szereplő könyvek túlnyomó többsége a pályaorientációt iskolai környezetbe helyezi. A pályaorientáció, mint rendszer, amelyet a társadalom működtet, és amelyen belül az iskolának kiemelt szerepe van elvitathatatlan. Azonban a rendszer elemeit alkotják a munkaerő-piaci igényeket megfogalmazó intézmények, a munkáltatók igényeit, szakszervezetek, kamarák igényeit is figyelembe vevő információs központok, illetve az önkormányzatok, helyi közösségek véleménye is helyet kell, hogy kapjon szakirodalomban és rendszerben. A könyvek kivétel nélkül hangsúlyozzák az együttműködés szerepét bizonyos formákban, ám azzal, hogy csak 1-1 szakemberhez (pl. iskolapszichológus) szólnak, mégis egyfajta tagoltságot képeznek és az együttműködés eszméjének mondanak ellent.

A pályaorientációs tanárnak speciális feladatáról, hogy elérje, hogy a fiatalok a szakképzés felé forduljanak és megismerkedjenek azokkal a tanulási lehetőségekkel, amelyeket biztosítani tud számukra az iskolarendszerű szakképzésről nem esik szó. Ahhoz, hogy a tanulók egy-egy iskolát kiválasszanak maguk számára, fontos, hogy minél több és lényeges információt tudjanak meg az adott iskoláról.

A diákok életéhez szerves módon kapcsolódik a számítógép, az Internetes információszerzés, fórumok böngészése, on-line tanácsadás igénybe vétele (egy tankönyv foglalkozik ezzel).

Másrésről Life Long Learning eszméjét az európai unió 2003-as lisszaboni tanácsülésén egy igen fontos irányelvként szabta meg, így ennek is helyet kell, hogy adjunk az új ismereteket tartalmazó kötetekben. Az élethosszig tartó tanulás Vargáné Dávid Mária által szerkesztett Pályaválasztási információk az iskolában c. kötetben kap helyet először. Új feladatként kell megfogalmaznunk a leendő és a már meglévő szakirodalmakban az egész életre kiterjedő tanulás fontosságának elfogadtatását a fiatalokkal, hiszen a gazdasági fejlődést biztosító dinamika, amelyet a képzett munkaerő munkavégzése is biztosít, nagyban függ attól, hogy a fiatalok elfogadják-e a folyamatos tanulás szükségességét. Tanulók többnyire napról napra élnek meg az iskola örömeit és keserveit, óráról órára készülnek és nagyon sok esetben jegyre tanulnak. Ezzel szemben az egész életre kiterjedő tanulás gondolata mögött a tudásnak, mint individuális értéknek az elfogadtatása a feladat. Csak egy kutatási beszámolót olvashatunk az életpálya – tanácsadói munkáról.

Egyedülálló a Szakmák emberközelből c. riportkötet és a Munka közben (interjúkötet a pályák világáról), a pályaismeret nélkülözhetetlen eleme a tanácsadói munkának. A pályaismeret célja, hogy a foglalkozásokról, szakmákról és az ezzel összefüggésben lévő képzési lehetőségek felőli aktív, önálló tájékozódásra és a megszerzett információk elemzésére, szintetizálására ösztönözze a diákokat.

Az információtechnológia forradalma a régi struktúrák megújítása mellett teljesen új, korábban nem létező lehetőségek számára is megnyitotta a kaput. Ezek közül igen nagy remények fűződnek az elektronikus könyvtárakhoz. A hagyományos könyvtári tevékenységnek, a dokumentum-szolgáltatásnak a számítógépek hálózatára átültetett változatáról van szó. Az elektronikus könyvtárak lényegében dokumentumok teljes szövegű gyűjteményei, melyek két forrásból táplálóznak. Az egyik forrás a nyomtatásban már megjelent kiadványok anyagának digitális formában történő összegyűjtése (azon kiadványok, amelyek akkor kerültek kiadásra, amikor a kiadványszerkesztés már digitális formában működött, de a hálózati kommunikáció még nem volt elég fejlett), illetve a csak nyomtatott formában létező kiadványok digitalizálása. A másik forrás a csupán digitális formában létező művek összegyűjtése. Az elektronikus könyvtárak állománya csak jogtisztán beszerzett műveket tartalmaz. A szerzői jogok tiszteletben tartása a könyvtár

anyagának felhasználása során azonban már az egyén dolga, mert a MEK anyagainak csak magánjellegű felhasználásához járul hozzá, a kereskedelmi célú felhasználáshoz a szerzői jog tulajdonosának beleegyezése szükséges.

Magyarországon a Magyar Elektronikus Könyvtár ([MEK](#)) polcain jelenleg több mint 3700, elsősorban magyar nyelvű, főként az oktatásban és a tudományban használható dokumentum érhető el. Az állományba kifejezetten a MEK-nek felajánlott dokumentumokon kívül csak már valahol publikált művet vesznek fel a könyvtár állományába, melynek nyilvánosságra hozataláról a szerző döntött. Minden dokumentumnál igyekeznek kideríteni és feltüntetni a szerzők, szerkesztők, fordítók stb. nevét (valamint az elérhetőségét is, amennyiben az illető ehhez hozzájárul). Ugyancsak feltüntetik a mű eredeti megjelenési helyét vagy lelőhelyét a dokumentumot kísérő "bibliográfiai fejlécben". Lehetőség szerint törekednek a művek csonkítatlan, változatlan vagy javított formában való archiválására, egy adott műpéldányt mintaként felhasználva. A mintaként szolgáló műpéldány hibátlanságáért azonban a MEK üzemeltetői nem vállalnak felelősséget.

A MEK gyűjtőkörébe olyan magyar, illetve idegen nyelvű, de magyar vagy közép-európai vonatkozású, alapvetően szöveges anyagok tartoznak, melyek számítógépes formában való szabad terjesztése vagy szolgáltatása nem tiltott. Elsősorban tudományos, szakmai, oktatási, irodalmi vagy referenzs jellegű dokumentumok tartoznak ide, beleértve eredetileg nyomtatásban megjelent szövegek számítógépes változatait is. A könyvtárban gyűjtött dokumentumok a következő főbb csoportokba sorolhatók:

1. klasszikus szépirodalom: Ennek részeként gyűjtik a magyar vagy a magyarra fordított világirodalmat, továbbá az idegen nyelvre fordított magyar irodalmat.
2. kortárs magyar szépirodalom: A mai magyar nyelvű irodalom alkotásai, köztük a határon túli írók művei.
3. tudományos publikációk: Magyar szerzők által írt vagy magyarra fordított tudományos művek, beleértve az egyetemeken, főiskolákon, tudományos kutatóintézetekben készülő és papíron nehezen terjeszthető ún. "szürke irodalmat" is: konferencia előadások, disszertációk, szakdolgozatok, munkaanyagok, tanulmányok stb.
4. oktatási anyagok: A felső-, a közép- és az alsófokú oktatásban használható, magyar nyelvű segédletek, jegyzetek, tankönyvek és ismeretterjesztő művek.
5. referenzs művek: Magyar nyelvű szótárak, lexikonok, bibliográfiák, címlisták és egyéb kézikönyvek.
6. egyéb szöveges dokumentumok

Például szórakoztató irodalom, vallásos szövegek, útikönyvek, vicc- és receptgyűjtemények stb., melyek terjedelmük és színvonaluk alapján archiválásra érdemesek.

7. nem szöveges dokumentumok: Magyar vonatkozású térképek, továbbá kották és a fenti csoportokhoz kapcsolódó egyes multimédia dokumentumok, ill. szoftverek (pl. oktatóprogramok, vagy egy adott témát feldolgozó Web-anyagok).

A pályaaorientációra vonatkozó elektronikus könyvtárban szereplő szakirodalom (6. sz. melléklet) áttanulmányozása során arra a következtetésre jutottunk, hogy nagyon kevés könyv található meg az online adatbázisban. Amelyek fent vannak többségében 2000 előtt születtek, az információk, így elavultak. A bibliográfia korszerűbb kiadványai nem szerepelnek az elektronikus könyvtárban.

A középfokú oktatásban felhasznált irodalmak (5. sz. melléklet) nagyobb hányada szól az általános iskolák felső tagozatain tanuló fiataloknak, vannak olyan művek amelyek, a korosztályokat összevonják, és egyaránt megcélozzák a 12 – 16 éveseket. Elkülönülnek azokat a könyvek, amelyek képzési forma alapján csoportosították az ismereteket a pályaaorientációhoz kapcsolódóan. Olvashatunk olyat is a bibliográfiában, amely a szülőknek szól egyenesen és nem az őket tanító tanároknak nyújt segítséget. Módszertanilag feloszthatóak az irodalmak munkafüzetekre, feladatlapokat tartalmazó anyagokra, tankönyvre és osztályfőnöki kézikönyvre.

Javasoljuk, hogy a kutatás folytatásaként a felsőoktatásban a pályaaorientációs tevékenységre történő felkészítést segítő kiadványok tartalmi köreit és módszertani megközelítését hasonlítsuk össze az általánosan képző iskolák számára készített tankönyvek tartalmi elemeivel, és módszertani megközelítésével.

Mellékletek:

6 db melléklet

2 db függelék

Pályorientáció, pályaválasztási tanácsadás

Folyóiratcikkek bibliográfiája 1988-tól napjainkig az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum szakirodalmi adatbázisa alapján

Adonyi Ágnes: Pedagógusok a fiatalok munkaerő-piaci esélyeiért... In: Szakoktatás, 47. 2. 1997. - 15-16.p.

Alasztics Ildikó: Szakképzés a modernizáció küszöbén. In: Hogyan tovább, 5. 2005. - 5.p.

Albert Józsefné: Pályaválasztási tanácsadás a Veszprém Megyei Pedagógiai Intézetben. In: Megyei pedagógiai körkép, 27. 1. 1997. - 38-41.p.

Andor Mihály: Az iskolákon át vezető út. In: Új pedagógiai szemle, 49. 10. 1999. - 3-18.p.

Angeli Judit: Szándékok és lehetőségek. In: Megyei pedagógiai körkép, 32. 4. 2002. - 25-27.p.

Arany Erzsébet: A cigány gyermekek pályaképe és életesélyei. In: Módszertani közlemények, 49. 2. 1999. - 65-72.p.

Az ácsot, nem ácsnak hívjuk: beszélgetés Pesovár Annával, az torontói Ursula Franklin Akadémia pályaválasztási tanácsadójával; [riporter] W. Barna Erika Viktória In: Szakoktatás, 57. 4. 2008. - 1-6.p.

Bajka Györgyi: Pályorientáció Európában: Egy nemzetközi konferencia gondolatai. In: Felnőttképzés, 1. 1. 2003. - 56-57.p.

Bajka Györgyi: Pályatanácsadás harminchat ország tükrében: A gazdasági fejlődés, az élethosszon át tartó tanulás, a munkaerő-piaci hatékonyság és szociális kohézió erősítésének eszköze. In: Felnőttképzés, 2. 1. 2004. - 40-44.p.

Bálint István: Pályorientáció a munkaügyi szervezetben. In: Munkaügyi szemle, 48. 6. 2004. 38-41. p.

- Baló András: Pályaválasztást másként. In: Szakoktatás, 50. 5. 2000. - 21-26.p.
- Balogh László, Tóth László: A tanár szakos egyetemi hallgatók személyiségjellemzői napjainkban. In: Pedagógiai műhely, 23. 2. 1998. - 55-65.p.
- Baracs Nóra, Magasi András: Továbbképzés az életpálya-építésről. In: Szakoktatás, 58. 6. 2008. - 31-36.p.
- Barkó Endre, Gál József: Pályaválasztás Vas megyében. In: Vasi szemle, 54. 3. 2000. 435-436. p.
- Barna Erika Viktória, W.:Segíthet-e az íráselemzés a pályaválasztásban? In: Szakoktatás, 57. 5. 2007. - 14-18.p.
- Barna Erika Viktória, W., Demeter Anikó: Pályaválasztási tanácsadás a grafológia segítségével. In: Szakképzési szemle, 24. 1. 2008. - 85-99.p.
- Barta Tamás: Meditáció a pályaválasztásról In: Felnőttképzés, 2. 1. 2004. 1. p.
- Báthory Ildikó: Szemléletváltás a mobilitás jegyében [riporter] Tóth Etelka In: Szakoktatás, 54. 1. 2004. - 1-6.p.
- Bencéné Tímár Irén: Pedagógiai, pszichológiai ismeretek és a pályaválasztás kapcsolata: az önismeret fejlesztése, kialakítása. In: Hogyan tovább, ksz. 2008. - 16-18.p.
- Berde Éva - Petró Katalin: Pályaorientáció az érettségit adó középiskolákban. In: Munkügyi szemle, 43. 6. 2003. 22-27. p.
- Bere István, Gál József: Pályaválasztási motivációk és képzési lehetőségek a NAT tükrében. In: Szakoktatás, 48. 4. 1998. - 29-30.p.
- Bíró Zsuzsanna: Tanárok a 2002/2003-as tanévben. In: Educatio, 11. 2. 2002. - 293-301.p.
- Bodzsár Erika: Pályaválasztás a hivatások legjellemzőbb tulajdonságai alapján. In: Nevelés, 1992. 38.évf. No.2. 7-8. p.
- Bognár Mária, Gordos Gyuláné: A nyolcadik osztályos roma tanulók pályaválasztási szándékai.
In: Új Pedagógiai Szemle, 1995. 45.évf. No.6. 3-20.p.

Borbély Tibor Bors: Áció, ráció, pályaorientáció. In: Munkaügyi szemle, 48. 9. 2004. 41-43. p.

Buda András: Mérnöktanár hallgatók pályaválasztása. In: Educatio, 7. 3. 1998. - 611-614.p.

Buda András: Mérnöktanár szakos hallgatók pályaválasztási motívumainak vizsgálata. In: Szakképzési szemle, 17. 3. 2001. - 320-327.p.

Csákó Mihály: ...és a doktor úr gyereke? : adalékok egyes értelmiségi kategóriák gyerekeinek felsőfokú továbbtanulásához. In: Educatio, 11. 2. 2002. - 211-226.p.

Csákó Mihály: Hányan, hogyan, hová? : a szakmunkástanulók pályaválasztásáról.

In: Iskolakultúra, 7. 6-7. 1997. - 17-25.p.

Csákó Mihály: Szakirányú továbbtanulás. In: Educatio, 7. 3. 1998. - 470-486.p.

Csehné Papp Imola: A pályaorientáció és a munkaerőpiac összefüggései. In: Munkaügyi szemle, 49. 11. 19-23. p.

Csehné Papp Imola: A pályaorientáció, a szakképzés és a munkaerőpiac kapcsolata. In: Szakoktatás, 56. 4. 2006. - 18-24.p.

Csikós Beáta: Pályakép - pályamotiváció kutatás a Nyíregyházi Főiskola művelődésszervező képzésén. In: Kultúra és közösség, 5-6. 4. 2001., 1. 2002. - 163-171.p.

Csikósné Sipkei Irén: Kétnapos álláskeresési és pályaorientációs tréning gondoskodó létszámleépítés keretében. In: Humánpolitikai szemle, 11. 12. 2000. 40-49. p.

Dési János: Garancia nélkül. In: Szakképzési Szemle, 1989. 5.évf. No.1. 81-83. p.

Domokos Sándor: "Tied (lehet) a pálya!" : új esélyek az alapiskolai végzettség nélküli fiataloknak. In: Mentor, 9. 12. 2007. - 18-21.p.

Educatio 2008: a jövő iskolája és a karrier tanácsadás In: Mentor, 10. 1. 2008. - 20.p.

Fábián Imre: Ahol tanácsot adnak. In: Hogyan tovább, 4. 1996. - 10.p.

Farkas Éva: A felnőttképzés fejlesztésének tartalma és igényei. In: Szín, 11. 5. 2006. - 21-24.p.

Farkas László: Életpálya-építés. In: Szakoktatás, 57. 5. 2007. - 1-5.p.

Fehér Ildikó: Állás nélküli pályakezdők: 2. In: Szakoktatás, 54. 2. 2004. - 1-7.p.

Fehér Katalin: A kistérségek lehetősége, szerepe a pályaválasztásban. In: Hogyan tovább, ksz. 2008. - 24-25.p.

Fehérvári Anikó: A speciális szakiskolai tanulók esélyei. In: Educatio, 5. 1. 1996. - 60-70.p.

Foglalkozási Információs Tanácsadó: beszélgetés Horváth Imre igazgatóval. Riporter Paróczayné Korányi Margit. In: Szakképzési szemle, 12. 2. 1996. - 84-86.p.

Foglalkoztatási tanácsadás, termelőiskola, pályaorientáció: beszélgetés Hídvégi Péterrel, a Baranya Megyei Munkaügyi Központ igazgatójával [riporter] Reichmesz Ádám In: Köznevelés, 56. 10. 2000. - 9.p.

Fónagy Erzsébet, V.: A középfokú beiskolázás tapasztalatai a fővárosban. In: Új Pedagógiai Szemle, 1995. 45.évf. No.2. 109-111.p.

Fónagy Erzsébet, V.: Szakmai támasz belvárosi tanároknak [riporter] Novák Gábor In: Köznevelés, 53. 12. 1997. - 4.p.

Fónai Mihály, Hajdu Sándor, Estök Gábor: Szakképző iskolák tanulóinak rekrutációja a és motivációi. In: Új pedagógiai szemle, 57. 9. 2007. - 92-127.p.

Fónai Mihály, Nagy Gyula, Veressné Gönczi Ibolya: Szakképző iskolák és fenntartók véleménye és elvárásai a szakképzésről. In: Szakképzési szemle, 24. 1. 2008. - 37-67.p.

Fővárosi Pályaválasztási Intézet + Fővárosi Munkavállalási Tanácsadó = Fővárosi Pályaválasztási és Munkavállalási Tanácsadó. Riporter Dudás János. In: Pedagógiai Szemle, 1989. 39.évf. No.9. 845-849. p.

Frigy Szabolcs: Hivatásgondozás az iskolai nevelésben. In: Közoktatás, 18. 11. 2007. - 10-11.p.

- Frigy Szabolcs: Pályaorientáció és életúttervezés. In: Közoktatás, 18. 1. 2007. - 9, 12.p.p.
- Fűrész István: Iskolaszervezet és pályaorientáció. In: Köznevelés, 54. 9. 1998. - 19.p.
- Fűrész István: A játék, mint módszer és minőség. In: Szakoktatás, 52. 2. 2002. - 19-21.p.
- Fűrész István: Új, grafikus eszközök a tanácsadói munkához. In: Szakoktatás, 55. 2. 2005. - 29-32.p.
- Gál József: Adalékok Vas megyei 8. osztályos diákok pályaválasztásához: egy vizsgálat tanulságai. In: Vasi szemle, 1995. 49.évf. No.3. 390-400.p.
- Gál József : Az érettségi utáni munkába állásra való fölkészítés a gimnáziumban.
In: Vasi szemle, 54. 3. 2000. - 406-427.p.
- Gál József: Kudarca ítéelve? In: Szakoktatás, 1994. 14.évf. No.5. 24-28.p.
- Gál József: Menedzselt szakképzés, a sikeres pályaválasztás hasznos segítője. In: Szakoktatás, 51. 1. 2001. - 12-15.p.
- Gál József: Szülők és pályaválasztás. In: Szakoktatás, 1994. 44.évf. No.3. 13-17.p.
- Gál József, Janowszky Sándor: A kerámiaipari szakképzés néhány tapasztalata egy felmérés tükrében. In: Módszertani közlemények, 46. 1. 2006. - 9-14.p.
- Galambos Katalin: A humán szakmacsoport pályaorientációs programja: 1. rész. In: Szakképzési szemle, 12. 3. 1996. - 56-74.p.
- Galambos Katalin: A humán szakmacsoport pályaorientációs programja : 2. In: Szakképzési szemle, 13. 3. 1997. - 39-56.p.
- Galambos Mária: A foglalkoztatás és a pályaválasztás összhangja. In: Szakképzési szemle, 17. 4. 2001. - 414-417.p.
- Galicza János: Közvetít, vagy két tűz között van a pályaválasztási tanácsadás? In: Pedagógiai Szemle, 1989. 39.évf. No.12. 1236-1237. p.
- Garami Erika: Munkerőpiaci pozíciók Győr-Moson-Sopron és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. In: Educatio, 6. 1. 1997. - 149-157.p.

Garami Erika: A területi különbségek megjelenése az általános és középiskola utáni pálya alakulásában. In: Iskolakultúra, 13. 1. 2003. - 83-89.p.

Gebauer Ferenc: Pályaválasztási szándékok. In: Educatio, 7. 3. 1998. - 487-499.p.

Geist Gábor: Egy pályaorientációs program értékelése. In: Család, gyermek, ifjúság, 9. 5. 2000. - 23-26.p.

Gillemotné Tóth Mária: A pályaválasztási érettség vizsgálata. In: Köznevelés, 54. 7. 1998. - 16.p.

Gulyás Lóránt, Sarlós Katalin: Hogyan tovább? In: Pedagógiai Szemle, 1989. 39.évf. No.6. 541-548. p.

Gyaraki Jenőné: Diáktanácsadás időszerűsége a középiskolákban. In: Pest megyei pedagógiai műhely, 2. 2. 1999. - 74-85.p.

Gyifkó Mária: Pályaválasztásról pedagógusoknak. In: Pedagógus-Világ, 1991. 1. évf. No.2. 4-6. p.

Győrffy Virág, N.: Önismereti kérdőív : feldolgozási lehetőségek. In: Hogyan tovább, ksz. 2008. - 19-23.p.

Györgyi Zoltán: A pályaválasztás nehézségei és a karrier-tanácsadás. In: Szakképzési szemle, 16. 1. 2000. - 37-62.p.

Győri György: Pályaválasztási útvesztő. In: Köznevelés, 1993. 49.évf. No.9. 6. p.

Hargitai Ilona: Az MPI pályaválasztást segítő szolgáltatásai. In: Pedagógiai Műhely, 1993. 19.évf. No.3. 46-49.p.

Harkai Anna: Pályaválasztásra készülünk - kiscsoportos személyiségfejlesztő program adaptációja vakok számára. In: Gyógypedagógiai Szemle, 1988. 16.évf. No.3. 219-225. p.

Harkányi Adrienne: Pályaorientációs tanórák és foglalkozások. In: Szakoktatás, 57. 8. 2007. 29-36. p.

Hatházi Andrea: "Szelet a vitorlába" (Pályaválasztási kiállítás 2003). In: Munkaügyi szemle, 47. 12. 2003. 43. p.

Hidvégi Péter: Az élethosszig tartó tanulás alapozása a pályorientációs munkában. In: Szakoktatás, 56. 9. 2006. 16-19. p.

Hidvégi Péter: Életpálya-építés a felnőttképzésben. In: Felnőttképzés, 5. 3. 2007. - 11-14.p.

Hidvégi Péter: Az életpálya-építés jelentősége, főbb tartalmi elemei. In: Szakoktatás, 57. 4. 2007. - 17-20.p.

Hidvégi Péter: Életvezetési és pályaválasztási nehézségek a mai magyar társadalomban. In: Szakoktatás, 55. 6. 2005. - 23-25.p.

Hidvégi Péter: A munkanélküliség és a pályaválasztás összefüggései társadalmunkban.

In: Munkaügyi szemle, 45. 2. 2001. 33-38. p.

Hidvégi Péter: Pályorientáció vagy szakmai orientáció? : (Utak és tévutak a mai magyar pályaválasztási és szakképzési gyakorlatban).In: Szakoktatás, 54. 6. 2004. - 13-17.p.

Hidvégi Péter: Számítógéppel segített pályaválasztási tanácsadás. In: Szakoktatás, 49. 3. 1999. - 6-9.p.

Hidvégi Péter: A többdimenziós életprogram kialakításának lehetőségei a szakképzés orientációs szakaszában. In: Szakoktatás, 48. 5. 1998. - 18-21.p.

Horváth Ágnes: Döntős nyolcadikosok. In: Magyarország, 1989. 26.évf. No.3. 29. p.

Horváth Ágnes: Pályaválasztók. In: Magyarország, 1990. 27.évf. No.49. 25. p.

Horváth Attila, Riba Ágnes, Zsemberi Zsolt: Mesterségem címere. In: Hogyan tovább, 5. 1998. - 12-13.p.

Horváth Emese: Látássérültek pályaválasztása Budapesten. In: Szociális munka, 9. 1. 1997. 21-27. p.

Horváth Katalin: A hallássérültek pályaválasztásának új útjai. In: Gyógypedagógia, 1989. 33.évf. No.3. 92-94. p.

Horváth Tibor: Mégis, kinek az érdeke? In: Tantusz, 1991. 46.évf. No.3. 17. p.

Humányszolgáltatás - nemcsak fiataloknak. In: Köznevelés, 1994. 50.évf. No.33. 9.p.

Huszár Zsuzsanna: Tanárjelöltek pedagógusszerep-felfogása. In: Acta paedagogica, 2. 2001. - 16-20.p.

Illés Gabriella - Kamenár Ágnes: Pályaválasztási tanácsadó szolgálat a Halis István Városi Könyvtárban. In: Zalai könyvtári levelező: a Zala megyei könyvtárak tájékoztatója, 2004. 1. sz., 35-36. p.

Imre Anna: Második esély. In: Educatio, 7. 3. 1998. - 618-622.p.

Iskolaválasztás előtt; [közread. a szerk.] In: Mentor, 7. 7-8-9. 2005. - 8.p.

Izsa Jenő: A pályaválasztási motívumok változásainak vizsgálata. In: Humánpolitikai szemle, 12. 12. 2001. 53-61. p.

Jenschke, Bernhard: A pályaválasztási tanácsadás pszichológiai alapjai, módszerei és eszközei az NSZK-ban. In: Pedagógiai Szemle, 1989. 39. évf. No.12. 1227-1235. p.

Jónás József: A tanulók pályaelképzelésének alakulása a középiskolákban. Egy vizsgálat tapasztalatai. In: Iskolai Szemle, 1989. 11. évf. No.4. 16-24. p.

Józsa Krisztián, Lencsés Gyula, Papp Katalin: Merre tovább iskolai természettudomány? : vizsgálatok a természettudomány iskolai helyzetéről, a középiskolások pályaválasztási szándékairól. In: Fizikai szemle, 46. 5. 1996. - 167-170.p.

Juhászné Vig Éva: Képzés, szakképzés, esélyegyenlőség: A munkaerőpiac és a szakirányú felkészítés kapcsolata Ausztriában. In: Felnőttképzés, 2. 4. 2004. - 27-32.p.

Kaposi József: A szakképzés, mint hátrányos helyzet, avagy diagnózis és terápia. In: Mester és tanítvány, 14. 2007. - 55-60.p.

Karda Béla: Pályaválasztás-önismeret. In: Közoktatás, 1994. 5. évf. No.2. 1.p.

Kárpát József: Életpálya-építés és tanácsadás. In: Szakképzési szemle, 18. 1. 2002. - 39-44.p.

Kárpáti György: Csúcsszezon a Fővárosi Pályaválasztási Intézetben [riporter] Drucher Szilvia In: Üzenő, 4. 3. 1997/98. - 2-4.p.

Kaszab Zoltánné: A kiscsoportos személyiségfejlesztő program alkalmazásának lehetőségei a pályaválasztási döntés előkészítésben. In: Ped. Tükör, 1990.3. évf. No.1. 5-15. p.

Kenedli Eszter, D.: Gyermekismereti technikák. In: Mentor, 7. 3. 2005. - 12.p. mell.

Keszei Sándor, Környei László: Korlátozza-e a minisztérium a gyermekek pályaválasztási lehetőségét? In: Köznevelés, 55. 38. 1999. - 4.p.

Ki milyen jövőt álmodik magának 10 év múlva? : részletek egy pályaválasztási osztályfőnöki órából; [összeáll.] Schüttler Tamás In: Új pedagógiai szemle, 56. 1. 2006. - 120-128.p.

Ki segít a roma fiataloknak a pályaválasztásban? In: Háló: a Szociális Szakmai Szövetség hírlevele, 6. 6-7. 2000. 21-23. p.

Kisné Koczka Tünde: Szakképzetlen fiatalok pályaválasztásának és elhelyezkedésének segítése. In: Munkaügyi szemle, 44. 6. 2000. 33-34. p.

Kocsis Antal: Maradt még egy pályaválasztási tanácsadó. In: Munkaügyi szemle, 45. 3. 2001. 39-41. p.

Kocsis Antal: Pályaválasztási információk [riporter] N. G. In: Köznevelés, 54. 32. 1998. - 9.p.

Kocsis Antal: Pályaválasztás - intézményi háttér nélkül [riporter] N. G. In: Köznevelés, 57. 9. 2001. - 7.p.

Kohn Gábor: Érdeklődésvizsgálat a gimnázium első osztályában. In: Pedagógiai Szemle, 39. 9. 1989. 860-862. p.

Komócsin Laura: Pályaválasztási tanácsadás, avagy mik az előnyei/hátrányai a külső coach létnek. In: Humánpolitikai szemle, 17. 12. 2006. 37-41. p.

Komondiné Dominek Judit: Pályaválasztási és képzési vásár Szombathelyen. In: Munkaügyi szemle, 44. 2. 2000. 42-43. p.

A Korall körkérdése a pályaválasztásról. In: Korall: társadalomtörténeti folyóirat, 21-22. 2005. 161. p.

- Kóródi Katalin: A pályaválasztás, pályaaorientáció nemzetközi dimenziói. In: Szakoktatás, 54. 2. 2004. - 16-18.p.
- Kovács András Mondd, te mit választanál? In: Modern iskola, 2. 1. 2008. - 50-51.p.
- Kovács Gyula: A középiskola szerepe a pályaválasztásban. In: Módszertani közlemények, 36. 3. 1996. - 111-114.p.
- Kovács Katalin: Az életpálya tervezése. In: Educatio, 7. 3. 1998. - 615-618.p.
- Kovácsné Sipos Márta: Önismeret és pályaválasztás. In: Mentor, 4. 3. 2002. - 17.p. mell.
- Kovács Éva: Monológ a pályaválasztásról. In: Köznevelés, 1992. 48.évf. No.38. 13. p. mell.
- Kozić, Simo: Pályaválasztás előtt. In: Új kép, 4. 5. 2000. - 17-20.p.
- Kriveczkyné Molnár Katalin: Az általános iskola szerepe a pályaválasztásban. In: Módszertani közlemények, 36. 3 1996. - 106-110.p.
- Kukla Mária: Pálya- és személyiségfejlődési szempontok a pályapedagógiai munkában. In: Változó Pedagógia, 1988. No.2. 14-28. p.
- Kun András István: Karrier-tanácsadással a hatékonyabb szakoktatásért és szakképzésért. In: Educatio, 15. 2. 2006. - 450-453.p.
- Kürti Istvánné, Marton Pálné: A családi nevelés és a tanulók önismeretének szerepe a továbbtanulási szándék kialakulásában. In: Pedagógiai Szemle, 1990. 40.évf. No.9. 861-865. p.
- Laki Ildikó: Pályaválasztási tanácsadás. In: Educatio, 7. 3. 1998. - 597-599.p.
- Lannert Judit: Pályaaorientációk. In: Educatio, 7. 3. 1998. - 436-446.p.
- Legendre, Florence: A természettudományi tanulmányoktól való "elfordulás". In: Educatio, 12. 2. 2003. - 327-328.p.
- Liskó Ilona: Értékválság a munka világában. In: Educatio, 10. 3. 2001. - 493-503.p.
- Liskó Ilona: A pályaválasztás folyamata. In: Iskolakultúra, 8. 10. 1998. - 22-41.p.

- Liskó Ilona: A szakképző iskolák mobilitási funkciói. In: Iskolakultúra, 13. 5. 2003. - 32-50.p.
- Liskó Ilona: Továbbtanulás és oktatáspolitiká. In: Educatio, 7. 3. 1998. - 500-514.p.
- Liskó Ilona: Továbbtanulási ambíciók és esélyek. In: Educatio, 12. 2. 2003. - 222-235.p.
- Liskó Ilona: Töréspontok az iskolai pályafutásban. In: Megyei pedagógiai körkép, 33. 4. 2003. - 1-21.p.
- Liskó Ilona: Valóság: riport. In: Educatio, 7. 3. 1998. - 543-568.p.
- Lóránd Ferenc: Megoldás: trambulíniskola: Hat vagy tízéves korban már eldőlhet az ember egész pályafutása? In: Új Katedra, 1994/95. No.9. 21-22.p.
- Lovas Ferencné: Pályaorientációs hálózat az Észak-alföldi régióban. In: Munkaügyi szemle, 48. 5. 2004. 33-34. p.
- Lovas Ferencné - Boros Ágnes: Pályaorientációs hálózat az Észak-alföldi régióban. In: Munkaügyi szemle, 48. 12. 2004. 35-39. p.
- Lukács Mónika: Vélemények a Pályaválasztási és képzési vásárról. In: Munkaügyi szemle, 45. 2. 2001. 39. p.
- Magyari Beck István: Iskola-piac. In: Fejlesztő pedagógia, 12. 4-5. 2001. - 4-11.p.
- Magyari Tivadar: A pályaválasztási tanácsadás funkciói. In: Korunk, 7. 5. 1996. - 98-102.p.
- Marton József: Gondok és innováció a békéscsabai TISZK-ben. In: Szakoktatás, 57. 2. 2007. - 10-13.p.
- Marton Károly: Pályaválasztás és szakmai azonosságtudat: a győri tanítóképzősök körében végzett követéses vizsgálatból. In: Magyar felsőoktatás, 9. 9. 1999. - 12-15.p.
- Mártonfi György: Pályaválasztás és munkaerőpiac. In: Educatio, 7. 3. 1998. - 454-469.p.
- Mihály Ildikó: Hogyan tovább? In: Szakoktatás, 54. 8. 2004. - 24-26.p.

Mártonfi György: Szakiskolai képzés: Egy felmérés és két tanulmányút tapasztalatai. In: Szakképzési szemle, 20. 4. 2004. - 288-317.p.

Mayer Zoltán: Módszertani segédanyag az osztályfőnöki órákhoz, pályaválasztási, pályaaorientációs foglalkozások megtartásához. In: Hogyan tovább, ksz. 2008. - 13-15.p.

Mihály Ildikó: Oktatás az egyesült Európában. In: Mentor, 5. 4. 2003. - 12-13.p.

Mihály Ildikó: Pályaaorientáció határon kívül. In: Szakoktatás, 53. 7. 2003. - 22-25.p.

Mihály Ildikó: A pályaválasztási tanácsadás gyakorlata az Európai Unióban: visszatekintés a múltba, áttekintés a nyugati határokon. In: Új pedagógiai szemle, 51. 2. 2001. - 122-132.p.

Mihály Ildikó: A pályaválasztási tevékenység gyakorlati tapasztalatai a fejlett országokban: megszívlelendő eredmények és elkerülendő kudarcok. In: Új pedagógiai szemle, 51. 3. 2001. - 113-123.p.

Mihály Ildikó: Regionális helyzetkép, avagy miért is van olyan nagy szükség pályaválasztási tanácsadásra? In: Szakoktatás, 58. 5. 2008. - 26-27.p.

Mikes Zdenkóné: Pályaaorientáció és tehetséggondozás. In: Tehetség, 8. 1. 2000. - 1.p.

Mikes Zdenkóné: A pályaválasztás előkészítése a tanórán kívül. In: Pedagógiai Szemle, 1989. 39. évf., No.6. 549-554. p.

Miklós Z. Magdolna: Álom és valóság: Foglalkozási Információs Tanácsadó nyílt Békásmegyeren. In: Üzenő, 1995. jan. 17.p.

Mirnic Zsuzsa: A képzett és művelt nemzedékért. In: Új kép, 2. 5. 1998. - 3.p.

Modláné Görgényi Ildikó: Pályaválasztás a 90-es évektől napjainkig. In: Szakképzési szemle, 17. 4. 2001. - 409-413.p.

Nagy Ágnes: Új tanácsadó hálózat a Dél-Alföldön: Megalapozottabb pályaválasztás, kevesebb munkanélküli. In: Felnőttképzés, 3. 1. 2005. - 55-57.p.

Nagy Andor: Élet- és pályatervezés. In: Módszertani közlemények, 42. 5. 2002. - 237-238.p.

Nagy Ida: Képzésünk és az eladható tudás. In: Mentor, 4. 5. 2002. - 14-15.p.

Nagy Krisztina: Pályaorientációs vizsgálatok szociális munkások körében. In: Szociális munka : a Szociális Munka Alapítvány folyóirata, 15. 4. 2003. 27-47. p.

Nagy László: Hogyan válasszak szakmát? : a pályaválasztásról és a pályaválasztási tanácsadásról. In: Új kép, 6. 3. 2002. - 1-20.p. mell.

Nagy Mária: A tanári pálya választása. In: Educatio, 7. 3. 1998. - 527-541.p.

Nem csak pályaválasztási tanácsadó / [riporter] Orbán Ágnes In: Üzenő, 1996. febr. 11.p.

Nem tudják, mit akarnak ; M. I. In: Mentor, 6. 12. 2004. - 24-25.p.

Oroszlán Éva: "Megtudtuk, amit akartunk" : a FISZ nyílt napja. In: Köznevelés, 61. 41. 2005. - 12.p.

Oroszlán Éva: Mivel foglalkozik a Felvételi Információs Szolgálat? In: Köznevelés, 60. 31. 2004. - 8.p.

Örkény Antal, Szabó Ildikó: A siker záloga : magyarországi és romániai középiskolások életstratégiáinak értékei. In: Educatio, 10. 3. 2001. - 472-492.p.

A pályaorientáció változó szerepe napjainkban ; [közread. a szerk.] In: Szakoktatás, 51. 8. 2001. - 29-31.p.

Pályaválasztás 2005/2006. In: Munkaügyi szemle, 50. 7-8. 2006. 71-72. p.

Pályaválasztás 2006/2007. a hajdúböszörményi Széchenyi István Mezőgazdasági Szakközépiskolában!. In: Östermelő: gazdálkodók lapja, 9. 6. 2005. 19. p.

Papp András: Pályaválasztás - útkeresés! In: Hogyan tovább, 4. 1996. - 9.p.

Patai Kálmánné, Szidiropulosz Archimedesz, Vopaleczky György Tehetséggondozás, felkészítés a felsőfokú tanulmányokra a fővárosi Váci Mihály Kollégiumban. In: Budapesti nevelő, 34. 4. 1998. - 84-91.p.

Pavlik Oszkárné: Pályaválasztás, pályaorientáció egy fővárosi kerületben. In: Budapesti Nevelő, 1995. 31.évf. No.4. 56-65.p.

Polónyi István: Miért nincs használható pályakövetési rendszer? In: Köznevelés, 64. 1. 2008. - 18-19.p.

Prisztóka Gyöngyvér, Vass Miklós, Papp Gábor: A testnevelő tanári szakra jelentkezők motivációi. In: Kalokagathia, 42. 1-2. 2004. - 133-139.p.

Rakaczkine Tóth Katalin: Az általános iskola szerepe a pályaválasztásban. In: Szakoktatás, 1990. 5.évf. No.1. 18-19. p.

Rakaczkine Tóth Katalin: Pályaválasztást befolyásoló tényezők a mezőgazdasági szakképzésben . In: Szakoktatás, 1989. 4.évf. No.4. 16-17. p.

Remseiné Bódi Judit: A pályaválasztás és a pályaválasztási tanácsadás : jogszabályok, segítő szervezetek, tanácsadás. In: Hogyan tovább, ksz. 2008. - 8-12.p.

Remseiné Bódi Judit: A pályaválasztási tanácsadás gyakorlata az EU-ban. In: Hogyan tovább, ksz. 2008. - 5-7.p.

Rimányiné Somogyi Szilvia: A "Pedagógusok a jövő szakmunkásaiért" munkaerő-piaci program pedagógus végzettségű álláskereső elhelyezkedésének és hátrányos helyzetű tanulók pályorientációjának elősegítésére. In: Hogyan tovább, ksz. 2008. - 26-27.p.

Sajben Szilvia: Korszerű információk - mentorlánccal; [riporter] Kövesi Ágota In: Mentor, 10. 5-6. 2008. - 28-29.p.

Sárik Zoltán: Megújuló pedagógiai intézet. In: Köznevelés, 64. 2. 2008. - 14.p.

Sas Judit, H.: "Egy napom tíz év múlva" In: Educatio, 11. 3. 2002. 365-383.p.

Schmidt Dezsőné: Gondolatok a pályaválasztás alakulásáról a pápai Erkel Ferenc Ének-Zenei Általános Iskolában. In: Megyei pedagógiai körkép, 32. 4. 2002. - 37-40.p.

Sipeki Irén: A pályaválasztási tanácsadók tevékenységének és történetének áttekintése. In: Neveléstörténet, 2. 1-2. 2005. - 126-134.p.

Sipos Imréné: Pályaválasztásra nevelés a veszprémi Szilágyi Erzsébet Általános Iskolában. In: Megyei Pedagógiai Körkép, 1989. 19.évf. No.6. 19-24. p.

Sokat segíthet a személyiségtérkép: a Fővárosi Pályaválasztási Tanácsadó mindenki előtt nyitva áll / [riporter] (-ph-) In: Üzenő, 1995. jan. 16-17.p.

Surányi Zoltán: Pályaorientáció. In: Szakoktatás, 1996. 46.évf. No.1. 25-27.p.

Svinger István: Miért dönt rosszul a szülő? : a pályaválasztás gondjai. In: Katedra, 8. 9. 2001. - 18.p.

Szabó Gyula: Asztmás gyermekek és ifjak pályaválasztási felkészítése. In: Egészségnevelés, 41. 5-6. 2000. - 199-201.p.

Szabó József: Az Észak - magyarországi FORRÁS Pályaválasztási és pályaorientációs tanácsadási regionális projekt rövid összefoglalója. In: Munkaügyi szemle, 48. 11. 2004. 36-40. p.

Szabó József: Szabad a pálya: Közel tízezer látogató a Pályaválasztási Kiállításon. In: Munkaügyi szemle, 49. 12. 2005. 43-44. p.

Szabó László: Miért időszerű a pályaválasztásról beszélni?. In: Munkaügyi szemle, 44. 6. 2000. 24-25. p.

Szakkabeliek a szakképzésről; N. G. In: Köznevelés, 61. 39. 2005. - 4. p.

Szakkák, pályák, bemutatók: riport ; [riporter] N. G. In: Köznevelés, 62. 41. 2006. - 22-23.p.

Százdi Antal: Enyhén értelmi fogyatékosok pályaválasztásának vizsgálata. In: Pedagógiai Szemle, 1990. 40.évf. No.3. 272-275. p.

Szekeres Tamás: Pályaorientáció és munkaerő-szükséglet. In: Szakképzési szemle, 15. 3. 1999. - 330-340.p.

Szenes György: Szakmai előkészítés és az érettségi vizsga a NAT tükrében a szakközépiskolákban. In: Pedagógusképzés, 1. 1997. - 52-57.p.

Szép Zsófia, Zachár László: Összefoglaló a pályaválasztási tevékenység vizsgálatáról. In: Szakképzési Szemle, 1996. 12. évf. No.1. 69-81.p.

Szilágyi Klára: Pályaorientáció és karrierépítés: meghatározó a szakemberek szerepe és együttműködése. In: Felnőttképzés, 3. 2-3. 2005. - 21-23.p.

Szilágyi Klára, Völgyesy Pál: Pályaorientációs foglalkozások tapasztalatai a szakképzésben. In: Szakképzési szemle, 14. 3. 1998. - 90-95.p.

Szitó Imre: Pszichoedukatív programserdülők részére. In: Új pedagógiai szemle, 55. ksz. 1999. - 62-63.p.

Szöllősy Vágó László: Pályaválasztás – pályairányítás. In: Új kép, 2. 3. 1998. - 12.p.

Takács Ildikó: A felsőoktatási tanácsadás és jellemzői a változó oktatási struktúrában. In: Alkalmazott pszichológia, 8. 1. 2006. - 39-49.p.

Tamás Zoltánné: Pályaválasztás Nagyszentjánoson. In: Hogyan Tovább, 1991. No.5. 5. p.

Tamásné Lehoczki Aranka: Nagyszabású informatikai fejlesztéssel új pályaválasztási tanácsadó hálózat a Dél-alföldi Régióban. In: Munkaügyi szemle, 48. 10. 2004. 37-38. p.

Tanárkérdés: eredményes tanárok pályára vonása, szakmai fejlődésének elősegítése és megtartása; [közread. a szerk.] In: Új pedagógiai szemle, 57. 1. 2007. - 100-108.p.

Tomasz Gábor: A felzárkóztató oktatás. In: Educatio, 13. 1. 2004. - 39-54.p.

Tóth Andrea: Gondolatok a pályaválasztásról. In: Közoktatás, 1993. 4. évf. No.12. 13.p.

Tóth Gergely: Közgazdász pályaválasztás: környezetvédelem és/vagy karrier?. In: Környezetvédelem, 6. 4. 1998. 15. p.

Tóth Gézánné, F.: A svéd oktatási és pályaválasztási rendszer működésének tapasztalatai. In: Pedagógiai Szemle, 1988. 38.évf. No.12. 1167-1171. p.

Tóth Mária, G.: A pályaválasztási döntés segítése a 8. osztályban. In: Pedagógiai Szemle, 1990. 40.évf. No.6. 555-561. p.

Tóth Olga: Értékátadási problémák a családban. In: Educatio, 10. 3. 2001. - 449-459.p.

Tóthné Héjjas Irén: Feladataink a pályaválasztási tevékenység során az óvodáskortól a kamaszkorig. In: Módszertani Közlemények, 1988. 28.évf. No.5. 319-322. p.

Turbók Arnold Bertalan: Kompetenciafejlesztés és pályorientáció. In: Hogyan tovább, ksz. 2008. - 42-44.p.

Vajó Péter: Fakultáció és pályaválasztás világszerte. In: Köznevelés, 1989. 45.évf. No.34. 15-16. p.

Vámos Tamás: A középfokú szakképzés diákjainak szakmaválasztása Baranya megyében. In: Szakoktatás, 54. 7. 2004. - 18-23.p.

Varga Sándor: Vélekedés a pályaválasztási tanácsadásról és egy eltörölt jellemzésről. In: Iskolai Szemle, 1990. 12.évf. No.2. 49-53. p.

Váry Annamária: Pályatanácsadás a munkaerőpiacon. In: Educatio, 7. 3. 1998. - 515-526.p.

Vereckei István: A fiatalok szakmatanulásának az időhúzás az elsődleges célja. In: Szakoktatás, 58. 1. 2008. - 1-4.p.

Völgyesy Pál: A munkavállalási és pályaválasztási tanácsadás működésének tapasztalatai néhány fejlett országban. In: Pedagógiai Szemle, 1990. 40.évf. No.3. 263-265. p.

Völgyessy Pál, Szilágyi Klára: Pályorientáció – NAT. In: Új katedra, ápr. 1995/96. - 31.p.

Zakar András: A svájci pályaválasztási tanácsadók képzése. In: Pedagógiai Szemle, 1990. 40.évf. No.12. 1194-1199. p.

Zircher Ferenc: Mire vállalkoznak, mire vállalkozzanak a tanulók? In: Megyei Ped. Körkép, 1992. 22.évf. No.6. 49-56. p.

Zircher Ferenc: A NAT és a pályorientációs munka. In: Megyei pedagógiai körkép, 27. 1. 1997. - 23-27.p.

Zsoldos Márta, Asztalos Zsófia: Hallási fogyatékosok pályaválasztásáról egy pályaelőítélet vizsgálat tükrében. In: Fejlesztő Ped., 1992. 3-4 97-99. p.

Felsőoktatásban felhasználható irodalom

Balogh László, Koncz István: Élet- és pályatervezés: Jegyzet tanító- és tanárjelölteknek. Szombathely BDTF, 2001

Barkó Endre: Információ és orientáció: Bevezetés a tájékoztatás elméletébe. Budapest Szaktudás K., 2002

Barkó Endre: Pályapedagógia. Budapest, Szaktudás Kiadó. 2006. Bibliogr.: 219-221.p.

Györgyiné Koncz Judit: Pályaismeret, pályaorientáció. Oktatási segédanyag pedagógusképzők hallgatói számára. Budapest, Károli Egyet. K., 2005 268. p. ; 24 cm

Heleszta Sándor: Művelődésszociológiai szöveggyűjtemény. Budapest, Mezőgazdasági Minősítő Intézet. Salgótarján, Mikszáth Kiadó. 1995. 149 p. (Kultúra - tudás - társadalom, ISSN 1217-8845) .

Jámbori Szilvia: Hogyan tervezik a serdülők a jövőjüket? Szeged, SZEK Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó. 2007.

Martonné Tamás Márta, Sallay Hedvig, Perge Judit: Pályaválasztás és szelekció. A szociometriamódszer alkalmazása alsó- és középfokú oktatási intézményekben.2., módosított kiad. Budapest, ELTE PPK Tanárképzési és -továbbképzési Központ. 2007. (Iskolapszichológia, 12.) Bibliogr.: 88.p.

Ritoókné Ádám Magda: Pályafejlődés, pályafejlődési tanácsadás. Egy negyven évet átfogó longitudinális pályakövető vizsgálat tanulságai. Budapest, ELTE Eötvös Kiadó. 2008.

Ritoókné Ádám Magda, Gillemontné Tóth Mária: Pályalélektan: szöveggyűjtemény. Közread. az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar. 2. kiad. Budapest, Tankönyvkiadó Vállalat. 1994.

Szilágyi Klára: Az egyéni tanácsadás: Módszertani kézikönyv a munkavállalási, munka-, pályatanácsadók számára. Gödöllő, GATE. 1997.

Szilágyi Klára, Völgyesy Pál: Pályaorientáció. Egyetemi jegyzet. Gödöllő, GATE Tanárképző Int. 1996. Bibliogr.: 127-128.p.

Szilágyi Klára: A tanácsadó tanár módszertani lehetőségei az iskolában. Eger, EKTF. 1996.

Szilágyi Klára: Munka-pályatanácsadás, mint professzió. 2. kiadás. Budapest, Kollégium Kft. 2003. Bibliogr.: 315-321.p.

Tóth László: Pszichológiai módszerek a tanulók megismeréséhez: Szöveggyűjtemény. Debrecen, KLTE. 1995.

A grafológia alaptankönyve. Szerk. Gulyás Jenő István. Budapest, Grafodidakt. 2000-2001.

Kutatási beszámoló a PPKE BTK által a ROP 3.3.1 "Regionális Munkaerő-fejlesztés - Életpálya-tanácsadó Iroda a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karán" című pályázatához kapcsolódó munkaerő-piaci kutatássorozatról. Készítette Fekete Attila és Papszt Miklós. Piliscsaba, PPKE BTK Szociológia Int. 2007.

Módszertani ajánlás az általános iskolák pályaválasztási felelőseinek. Összeáll. és szerk. Szabó Imre. Budapest, PMPI, 1988 52 p.; 21 cm Segítünk, ISSN 0238-5325 ; 19.

A nevelési és pályaválasztási tanácsadás pszichológiája: Szemelvénygyűjtemény / szerk. Illyés Sándor és Ritoókné Ádám Magda; Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Budapest: Tankvk., 1992 2 db ; 24 cm

Pályaorientációs és munkaerő-piaci ismeretek: Kézikönyv pedagógusok és pályaválasztási szakemberek számára. Szerk.: Lovas Ferencné. Szolnok, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Munkaügyi Központ. 2003.

Pályaválasztási információk az iskolában. Szerk.: Vargáné Dávid Mária. Eger, EKF. Miskolc, BAZ M. Munkaügyi Közp. 2003.

Pályaválasztási ismeretek: szöveggyűjtemény. Szerk.: Mikes Zdenkóné. Tanárképző Főiskolák számára kiad. az Eötvös Loránd Tudományegyetem Általános Iskolai Tanárképző Főiskolai Kar. Budapest, Tankönyvkiadó Vállalat. 1989 .

Pedagógiai tanácsadási módszerek a pályaválasztás segítésében. Szerk.: Vargáné Dávid Mária. Eger, EKF. Miskolc, BAZ M. Munkaügyi Közp. 2003.

A tanácsadás pszichológiája: szöveggyűjtemény. Szerk.: Ritoókné Ádám Magda. Közread. az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar. Budapest, Tankönyvkiadó Vállalat. 1992.

A tanácsadás pszichológiája: Szöveggyűjtemény. Szerk.: Ritoókné Ádám Magda. 2. kiadás. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó. 1995.

Tanári kézikönyv az Életvitel, Technika, Háztartástan, Pályaorientáció tankönyvsorozathoz: 5-8. osztály. Szerk. Pitrik József, szerzők Gion János, Kovács Sándorné et al. Celldömök, Apáczai K. 1997. 112 p. : ill. ; 29 cm

Tanári kézikönyv az Életvitel, technika, háztartástan, pályaorientáció tankönyvsorozathoz, 6-8. osztály / alkotószerk. Pitrik József; szerzők Gion János et al.; [... óravázlatokkal kieg. Balhási Istvánné] Budapest: Letter-Print 2001

Pályalélektan: Szöveggyűjtemény. szerk.: Ritoók Pálné Gillemotné, Tóth Mária 2. kiad. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994

Varga László: Pályaorientáció Sopron: Soproni Egyetem Tanárképző Intézet Társadalomtudományi Tanszék 1997

Rosta Erzsébet: Pályaválasztási tanácsadó: alkalmazott kézelemzés S.l. : Szerző, 1996

Kézfiziológia Pályaválasztás ISBN:

Életpálya-építés: kézikönyv pedagógusoknak: (piacorientált szakképzés fiataloknak) szerk. Papp Ágnes Budapest: Nemzeti Szakképzési Intézet, 2000

Györgyiné Koncz Judit: Pályaismeret, pályaorientáció: (oktatási segédanyag) Budapest: Károli Egyetemi Kiadó, 2005

Gillemotné Tóth Mária: Magyar nyelvű pályaválasztási irodalom: Bibliográfia 1960-1993 Budapest: Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, 1995 (Kézirat)

Felsőoktatásban, mint tananyag megjelent könyvek annotált bibliográfiája

Balogh László, Koncz István: Élet- és pályatervezés : Jegyzet tanító- és tanárjelölteknek. Szombathely, BDTF, 2001

A jegyzet tanító- és tanárjelöltek felkészítéséhez, szakképző iskolák 13-14. évfolyamán, osztályfőnöki órákhoz készült. Gyakorlatorientált, elméleti fejezeteket, feladatokat, tesztek és gyakorlatokat egyaránt tartalmaz. Főbb témakörei: a serdülő-, az ifjú- és felnőttkor pszichológiai jellemzői, önismeret és önértékelés, társismeret és viselkedéskultúra, munka és hivatás, karrierépítés, életpálya-tervezés és önmenedzselés.

Barkó Endre: Információ és orientáció: Bevezetés a tájékoztatás elméletébe. Budapest, Szaktudás K., 2002.

A bevezetés a tájékoztatás elméletébe hármas tagozódású: a befogadás, a kifejezés és a kifejezés módjának összefüggését írja le. A befogadás az informatív tartalmi dominanciát, a kifejezés a viselkedésválasz létrejöttének folyamatát, a mód a hatáskifejtés mikéntjét tárgyalja. Tanácsadó és tanácskérő kapcsolata alapvetően etikai viszony, ezért csak a filozófiai szintű előfeltevések és következmények figyelembe vételével vizsgálható.

Barkó Endre: Pályapedagógia. Budapest, Szaktudás Kiadó. 2006. Bibliogr.: 219-221.p.

A könyv az ember-munka-tulajdon értékkoherenciáját vizsgálja az iskolai pályafutás feltételeinek és következményeinek a feltérképezésével. Az életpálya pedagógiai kérdéseinek és az érték közvetítés pedagógiai aspektusainak áttekintésén túl kitér a munkanélküliség létrejöttének és hatásainak elemzésére is. Bemutatja a pályapedagógia pszichológiai és szociálpszichológiai hátterét, a szociális tanulás folyamatát, valamint a pályorientáció módszertani kérdéseit és a pályaválasztást meghatározó tényezőket.

Életpálya-építés: kézikönyv pedagógusoknak: (piacorientált szakképzés fiataloknak)
szerk. Papp Ágnes, Budapest, Nemzeti Szakképzési Intézet, 2000

Gillemotné Tóth Mária: Magyar nyelvű pályaválasztási irodalom, Bibliográfia 1960-1993 Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészstudományi Kar, 1995 (Kézirat)

A bibliográfia a pályaválasztás, pályaválasztási tanácsadás és pályorientáció témakörében 1960-1993 között megjelent magyar szakirodalmat dolgozza fel.

A grafológia alaptankönyve. Szerk. Gulyás Jenő István. Budapest, Grafodidakt. 2000-2001.

Györgyiné Koncz Judit: Pályaismeret, pályorientáció. Oktatási segédanyag pedagógusképzők hallgatói számára. Budapest, Károli Egyet. K., 2005 268. p. ; 24 cm

Gyakorlati segítséget nyújt a könyv a pedagógusjelöltek reális pályaképének kialakításához, hivatástudatuk elmélyítéséhez. A pedagógus hivatásgyakorlását befolyásoló személyes tényezőket neveléstörténeti források elemzésével, a pedagógus-kutatás jelentősebb eredményeinek bemutatásával, illetve pedagógusokkal készült interjúk bemutatásával szemlélteti.

Heleszta Sándor: Művelődésszociológiai szöveggyűjtemény. Budapest, Mezőgazdasági Minősítő Intézet. Salgótarján, Mikszáth Kiadó. 1995. 149 p. (Kultúra - tudás - társadalom, ISSN 1217-8845)

A művelődésszociológia hazai és nemzetközi szakirodalmából válogat a középfokú művelődésszervező és közművelődési szakképzésben részt vevő hallgatók felkészítéséhez.

Jámbori Szilvia: Hogyan tervezik a serdülők a jövőjüket? Szeged, SZEK Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó. 2007.

A serdülőkori fejlődést tágabb kontextusban, a Bronfenbrenner-féle ökológiai modellt követve vizsgálja, különös figyelemmel a jövő-orientáció kialakulására és az azt meghatározó tényezőkre. A dolgozat második része a kérdőíves módszerrel végzett vizsgálat eredményeit tartalmazza, képet ad a serdülők jövőképéről, szülei nevelési stílusáról, versengés iránti attitűdjéről, tanáraik viselkedéséről.

Kutatási beszámoló a PPKE BTK által a ROP 3.3.1 "Regionális Munkaerő-fejlesztés - Életpálya-tanácsadó Iroda a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karán" című pályázatához kapcsolódó munkaerő-piaci kutatássorozatról. Készítette Fekete Attila és Papszt Miklós., Piliscsaba, PPKE BTK Szociológia Int. 2007.

Martonné Tamás Márta, Sallay Hedvig, Perge Judit: Pályaválasztás és szelekció. A szociometriai módszer alkalmazása alsó- és középfokú oktatási intézményekben.2., módosított kiad. Budapest, ELTE PPK Tanárképzési és -továbbképzési Központ. 2007. (Iskolapszichológia, 12.) Bibliogr.: 88.p.

Az iskolapszichológus feladata a pedagógussal együttműködve a tehetséggondozás, a pályaválasztási orientáció felmérése, közreműködés a pályaválasztási tanácsadásban. A szerző esetleírásokkal illusztrálva vizsgálja az általános iskolában működő szelekciós mechanizmusokat.

Az iskolai osztályok társas kapcsolatainak feltérképezésére alkalmas módszer a szociometria, melynek segítségével szemléletesen ábrázolható a közösség informális struktúrája. A módszer alsó- és középfokú oktatási intézményekben való alkalmazhatóságát két általános iskolában végzett vizsgálaton keresztül mutatja be a mű.

Módszertani ajánlás az általános iskolák pályaválasztási felelőseinek. Összeáll. és szerk. Szabó Imre. Budapest, PMPI, 1988, 52 p. ; 21 cm Segítünk, ISSN 0238-5325 ; 19.

Iskolai pályaválasztási felelősök számára készült módszertani kiadvány. Az általános iskolai pályaválasztási tanácsadás céljait, feladatait részletezi, kiemelten az együttműködés területeit. A pályapedagógiai feladatok között az iskolai tanácsadás rendszerének kiépítéséhez, a pályaismeret tanításához és az önismeret alakításához nyújt gyakorlati segítséget.

A nevelési és pályaválasztási tanácsadás pszichológiája: Szemelvénygyűjtemény / szerk. Illyés Sándor és Ritoókné Ádám Magda; Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Budapest: Tankvk., 1992 2 db ; 24 cm

A szöveggyűjtemény az egyetemi pszichológusképzés, a nevelépszichológiai szakképzés, és a pszichológus-továbbképzés számára készült. A válogatás elsődleges szempontja, hogy elérhetővé tegyen eddig hozzáférhetetlen tanulmányokat. A kötet témakörei: az iskola társadalmi környezete, az iskolapszichológus munkája, tanácsadás pszichológiája, társadalmi beilleszkedési zavarok gyermek- és serdülőkorban, nevelési tanácsadás és pszichoterápia, személyiségfejlesztő csoportmódszerek, tanári eredményesség tanítása, játékterápia, családterápia és –diagnosztika. A kötetet a nevelési tanácsadók munkájából származó dokumentumok és esettanulmányok egészítik ki.

Pályalélektan: Szöveggyűjtemény. szerk.: Ritoók Pálné, Gillemotné Tóth Mária 2. kiad. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994

A szöveggyűjtemény az egyetemi pszichológusképzés és nevelépszichológiai szakképzés számára készült. Magyar és külföldi szerzők műveiből válogat a pályaválasztás elmélete, pályafejlődés, pályalélektan, pályaválasztási tanácsadás és pályavizsgálatok témaköreiben.

Pályaorientációs és munkaerő-piaci ismeretek: Kézikönyv pedagógusok és pályaválasztási szakemberek számára. Szerk.: Lovas Ferencné. Szolnok, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Munkaügyi Központ. 2003.

Pedagógusok és pályaválasztási szakemberek számára készült kézikönyv. Bemutatja a hazai és külföldi pályaválasztási tanácsadás és irányítás gyakorlatát, részletesebben az észak-alföldi regionális pályaorientációs hálózatot. Elemzi a munkaerő-piaci hatásokat és kapcsolatokat.

Pályaválasztási információk az iskolában. Szerk.: Vargáné Dávid Mária. Eger, EKF. Miskolc, BAZ M. Munkaügyi Közp. 2003.

A jegyzet célja a pedagógusok felkészítése a PHARE program keretében kifejlesztett egységes információs rendszer, a „Regionális NET” iskolákban történő alkalmazásához. Korszerű elméleti és gyakorlati ismereteket ad a pedagógus számára az iskola- és szakmaválasztással kapcsolatos információnyújtáshoz. A tananyag az alapvető pályaválasztási, pályapedagógiai szaktudás mellett az élethosszig tartó tanulás, elektronikus tanulás, a korszerű információhordozó eszközök pályaválasztásban betöltött szerepét is bemutatja.

Pályaválasztási ismeretek: szöveggyűjtemény. Szerk.: Mikes Zdenkóné. Tanárképző Főiskolák számára kiad. az Eötvös Loránd Tudományegyetem Általános Iskolai Tanárképző Főiskolai Kar. Budapest, Tankönyvkiadó Vállalat. 1989 .

A jegyzet célja, hogy a pedagógusjelöltek ismereteit kiegészítse a pályaválasztást előkészítő munka elméleti és gyakorlati tudnivalóival. A pályaválasztás és a pályaválasztási tanácsadás történeti és fogalmi hátterét, a pályaválasztás szociálpszichológiai aspektusait áttekintő tanulmányok mellett az önismeret alakításával, személyiségfejlesztéssel, a pályaválasztási tanácsadás szervezetével és a pályaorientáció gyakorlati kérdéseivel is foglalkozik.

Pedagógiai tanácsadási módszerek a pályaválasztás segítésében. Szerk.: Vargáné Dávid Mária. Eger, EKF. Miskolc, BAZ M. Munkaügyi Közp. 2003.

A tananyag felkészíti az iskolai pályaválasztási tanácsadást végző pedagógusokat a pályaválasztás-pályaorientáció témakörében célzott beszélgetések vezetésére, valamint ismerteti a tanulók önismeretének fejlesztésére alkalmas módszereket. Az önismeret alakulását támogató módszertani gyűjteményt személyiségfejlődési és pályafejlődési ismeretek vezetik be.

Ritoókné Ádám Magda: Pályafejlődés, pályafejlődési tanácsadás. Egy negyven évet átfogó longitudinális pályakövető vizsgálat tanulságai. Budapest, ELTE Eötvös Kiadó. 2008.

A szerző több mint negyven éves pszichológiai tanácsadási tapasztalatán alapuló vizsgálat tárgya:

- az eredményes pályafejlődést előre jelző pszichés erőforrások
- a pályakrizisekkel, mint kockázati tényezőkkel szembeni védelem tényezői
- sajátos pályafejlődési mintázatok közép- és felsőfokú végzettségűek körében, a társadalmi- gazdasági változásokkal összefüggésben.

Rosta Erzsébet: Pályaválasztási tanácsadó: alkalmazott kézelemzés S.l.: Szerző, 1996

A mű a kézfiziognómia pályaválasztási tanácsadásban való alkalmazhatóságát elemzi.

Szilágyi Klára: Az egyéni tanácsadás: Módszertani kézikönyv a munkavállalási, munka-, pályatanácsadók számára. Gödöllő, GATE. 1997.

Szilágyi Klára: Munka-pályatanácsadás, mint professzió. 2. kiadás. Budapest, Kollégium Kft. 2003 . Bibliogr.: 315-321.p.

Elemzi a munka-pályatanácsadó tevékenységet, mint humán szolgáltatást, a tanácsadási folyamatot, a tanácsadó személyiségét. Bemutatja a pályaválasztással kapcsolatos pszichológiai és szociológiai elméleteket, a pályaválasztási tanácsadás módszereit, kiemelten vizsgálja a csoportfoglalkozás keretében végzett tanácsadó munkát, végül kitér a tanácsadóképzés jelenlegi helyzetére és tapasztalataira is.

Szilágyi Klára: A tanácsadó tanár módszertani lehetőségei az iskolában. Eger, EKTF. 1996.

Történeti áttekintés vezet be az iskolai pályaaorientációs és tanácsadó tevékenység meghatározását, a tanácsadó tanárral szemben támasztott követelmények számbavételét. Részletesen ismerteti a pályaaorientációs tevékenység és a tanácsadás általános módszereit, a számítógéppel támogatott tanácsadást. A csoportos értékfeltáró foglalkozások és az egyéni tanácsadás sajátosságait is elemzi.

Szilágyi Klára, Völgyesy Pál: Pályaaorientáció. Egyetemi jegyzet. Gödöllő, GATE Tanárképző Int. 1996. Bibliogr.: 127-128.p.

A tanácsadás pszichológiája: szöveggyűjtemény. Szerk.: Ritoókné Ádám Magda. Közread. az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar. Budapest, Tankönyvkiadó Vállalat. 1992.

A tanácsadás pszichológiája: szöveggyűjtemény. Szerk.: Ritoókné Ádám Magda. 2. kiadás. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó. 1995.

Ez a szöveggyűjtemény A nevelési és pályaválasztási tanácsadás pszichológiája c. kötet folytatásának is tekinthető, amennyiben a tanácsadás pszichológiájának általános kérdéseire alapozva foglalkozik a nevelési és pályaválasztási tanácsadás speciális kérdéseivel. A szakterület kérdésköre kibővül a felnőttkori életvezetési és pályakrízisekkel. Fontos témakör a tanácsadás pszichológiájának hozzájárulása a munkanélküliség, mint krízisállapot megoldásának elősegítéséhez.

Tanári kézikönyv az Életvitel, Technika, Háztartástan, Pályaorientáció tankönyvsorozathoz: 5-8. osztály. Szerk. Pitrik József, szerzők Gion János, Kovács Sándorné et al. Celldömölk, Apáczai K. 1997. 112 p. : ill. ; 29 cm

Tanári kézikönyv az Életvitel, technika, háztartástan, pályaorientáció tankönyvsorozathoz, 6-8. osztály / alkotószerk. Pitrik József; szerzők Gion János et al.; [... óravázlatokkal kieg. Balhási Istvánné] Budapest: Letter-Print 2001

A könyv ismerteti az Életvitel és gyakorlati ismeretek műveltségi terület tantervi hátterét, a NAT-ban megfogalmazott tantervi követelményeket, oktatási célokat. A differenciált haladást is biztosító, részletes módszertani útmutatót ad az általános iskola 5-8. osztályában való tanításhoz. A kézikönyv tanmenetjavaslatokat és óravázlatokat is tartalmaz.

Tóth László: Pszichológiai módszerek a tanulók megismeréséhez: Szöveggyűjtemény. Debrecen, KLTE. 1995.

A jegyzet tanár szakos hallgatók számára készült azzal a céllal, hogy pszichológiai képzettség nélkül is tudják használni a 10-18 éves korcsoport körében alkalmazott vizsgáló eljárásokat. A pszichológiai vizsgálati módszerek a tanuló személyiségének, tanulási attitűdjének, iskolai motivációjának, közösség iránti attitűdjének, családi hátterének, valamint pályairányulásának felmérésére alkalmazhatók. A gyakorlati alkalmazást az egyes vizsgáló eljárásokhoz készített feladatsorok segítik.

Varga László: Pályaorientáció Sopron: Soproni Egyetem Tanárképző Intézet Társadalomtudományi Tanszék 1997

Középfokú oktatásban felhasználható irodalom

Borsy Gábor, Regőczy Miklós, Salamon Sándor: Pályaválasztási döntés előtt. Pályaválasztási munkafüzet általános iskolásoknak. Budapest, Magyarországi Pályaválasztási Tanácsadók Egyes. ; Székesfehérvár, Fejér M. Ped. Int.,1993. 87 p. : ill. ; 17x24 cm

Fürstné Kólyi Erzsébet, Sipos Endre: Hogyan is tanuljak, hogy legyek valaki: Hasznos tanácsok a tanulásról és pályaválasztásról tizenéveseknek és szüleiknek. Dunaalmás, Fürst Stúdió. 1996. Bibliogr.: 160. p.

Galambos Katalin: Pályaorientáció. Munkafüzet középiskolai tanulók számára. Budapest: Közgazd. és Jogi Kvk., 1994. 5 db ; 24 cm

Katona Nóra: Vázlatok és feladatlapok pályaválasztást előkészítő foglalkozásokhoz a 7-10. évfolyamon. Budapest, Nemzeti Tankvk. 1999.

Semperger Piroska: Pályaorientáció a szakiskola 9.-10. évfolyama számára. Budapest, Nemzeti Szakképzési Intézet. 2005.

Semperger Piroska: Pályaorientáció a 7-8. évfolyam számára. Budapest, Műszaki Könyvkiadó. 1999.

Szabó Kálmán: Osztályfőnöki kézikönyv: Témavázlatok az általános iskolák felső tagozata és a középfokú iskolák számára. 5. kiad. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó. 2003.

Szilágyi Klára: Hivatásra nevelés a szakképző iskolákban. Szombathely, Vas m. Pályaválasztási Int. 1981. (Pályaválasztási Módszertani Dolgozatok. 7.) Bibl.: 30. p.

Szilágyi Klára: Keressünk együtt pályát: Pályaorientáció a 12-16 éves korosztály számára. Budapest, Kollégium Kft. 2003.

Szilágyi Klára, Völgyesy Pál: Merre tovább? Ill. Csillag Judit. Budapest: OKKER, 1999. (Kezdőtőke) Bibl.: 60. p.

Szilágyi Klára: Pályaorientáció. Ált. isk. 9. osztálya számára. Budapest: Kollégium Tanácsadó Szolg. Kft., 2002 107 p.: ill.; 20 cm

Zachár László: Pályaorientáció 15-18 éveseknek. Budapest, Műszaki Kvk. 2002.

Zachár László: Pályaorientáció 15-18 éveseknek. 6. kiad. Budapest: Műszaki K., 2006. 111 p.
: ill. ; 24 cm

Pályát választok: pályaválasztási munkafüzet általános iskolásoknak. Írták Barkó Endre et al.
Budapest, Calibra Kiadó. 1998.

Életvitel: technika, háztartástan, pályaorientáció: tankönyv az életvitel és gyakorlati ismeretek
műveltségterületre, 8. osztály. / alkotószerk. Pitrik József; szerzők Gion János et al. 4. kiad.
Celldömölk: Apáczai, 1999

Elektronikus Könyvtár

Pécs: PTE elektronikus könyvtár

<http://www.lib.pte.hu/main.php?menu=catalog&article=katalogusok/opac.html>

Pályaszocializációs kutatás az egri tanárképző főiskolán/ Balázsné Csuha Mária [et al.]. szerk.: Bodnár Gabriella. Eger. EKTF, 1992

A PTE Illyés Gyula Pedagógiai Főiskolai Kar Könyvtárának katalógusa:

Életvitel: technika, háztartástan, pályorientáció: tankönyv az életvitel és gyakorlati ismeretek műveltségterületre, 8. osztály. / alkotó szerk. Pitrik József; szerzők Gion János et al.

4. kiad. Celldömölk: Apáczai, 1999

Tanári kézikönyv az Életvitel, technika, háztartástan, pályorientáció tankönyvsorozathoz, 6-8. osztály / alkotó szerk. Pitrik József; szerzők Gion János et al.; [... óravázlatokkal kiegészítve] Balhási Istvánné] Budapest. Letter-Print 2001

ELTE PPK (online könyvtár)

Életvitel és gyakorlati ismeretek tanterv: Technika, háztartástan, pályorientáció, 5-10 évfolyam. szerk.: Pitrik József. Szeged. Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó

Gillemotné Tóth Mária: Magyar nyelvű pályaválasztási irodalom: Bibliográfia 1960-1993 Budapest: Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsész tudományi Kar, 1995 (Kézirat)

Muhari Judit: Pályakezdés: Fiatalok munkahelyi beilleszkedését segítő, fejlesztő program. Nemzeti Felnőttképzési Intézet, 2006

Pályalélektan: Szöveggyűjtemény. szerk.: Ritoók Pálné Gillemotné, Tóth Mária 2. kiad. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994

Zachár László: Pályorientáció 15-18 évesek számára. Budapest: Műszaki Könyvkiadó, 1999 (Ráció Könyvek)

Martonné Tamás Márta: Pályaválasztás és szelekció [2. kiad.]. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, 2003 (Iskolapszichológia 12.)

Ritoókné Ádám Magda: A tanácsadás pszichológiája 4. változatlan kiad. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2002

Andó Pál, Beszédes Nimród Attila et al.: Elméleti és gyakorlati fejlesztések a felnőttképzésben. Budapest. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet, 2008 (HEFOP 3.5.1. "Korszerű felnőttképzési módszerek kidolgozása és alkalmazása")

Tanulás Magyarországon

SuliNova Kht, 2005

A nevelési és pályaválasztási tanácsadás pszichológiája / I./ szerk.: Illyés Sándor, Ritoókné Ádám Magda, Budapest: Tankönyvkiadó Budapest, 1992

A nevelési és pályaválasztási tanácsadás pszichológiája / II./ szerk.: Illyés Sándor, Ritoókné Ádám Magda, Budapest: Tankönyvkiadó Budapest, 1992

Gillemotné Tóth Mária: Pályaválasztási érettség vizsgálata és fejlesztése., Tanulmány 1996

Dehelán Éva, Szász Balázné, Sárossy Györgyné: Egy pályaválasztási érettséget fejlesztő módszer alkalmazásának néhány iskolai tapasztalatáról. Budapest. ELTE Sokszorosítóüzem, 1993

Dehelán Éva, Szász Balázné, Sárossy Györgyné: Egy pályaválasztási érettséget fejlesztő módszer alkalmazásának néhány iskolai tapasztalatáról. ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar Tanárképzési és -továbbképzési Központ, 2004

NYME

Varga László: Pályaorientáció

Sopron: Soproni Egyetem Tanárképző Intézet Társadalomtudományi Tanszék 1997

Krajcsák Zoltán: A pályaválasztást befolyásoló pszichológiai tényezők elemzése

Sopron: Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Kar, 2008

Pályaválasztási útmutató

Kecskemét: Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem (Budapest). Kertészeti Főiskolai Kar 1994

Közoktatás, iskolai tudás és munkapiaci siker. Hermann Zoltán et al. szerk. Fazekas Károly, Budapest: MTA Közgazdaságtudományi Intézet, 2008

Szeged

Rosta Erzsébet: Pályaválasztási tanácsadó: alkalmazott kézelemzés, S.l. : Szerző, 1996

Kézfiziognómia Pályaválasztás ISBN:

Életpálya-építés: kézikönyv pedagógusoknak: (piacorientált szakképzés fiataloknak) szerk. Papp Ágnes Budapest: Nemzeti Szakképzési Intézet, 2000

Első lépés: pályaaorientációs és munkatapasztalat-szerző gyakorlat: módszertani kézikönyv: (a "Pályaaorientációs és munkatapasztalatokat szervező iroda a Debreceni Egyetemen" elnevezésű ROP-3.3.1.-2005-01-0017/37 sz. projekt szakmai anyagainak összefoglalója) szerk. Csoba Judit, Nagy Zita Éva

Debrecen: Debreceni Egyetem Szociológia és Szociálpszichológia Tanszék, 2007

A pályaválasztó: szakmák emberközelségéről. riportkötet. szerk.: Kis Virág és Stausz Csaba], Budapest: stand Lap- és kvk., 2000

Györgyiné Koncz Judit: Pályaismeret, pályaaorientáció (oktatási segédanyag) Budapest: Károli Egyetemi Kiadó, 2005